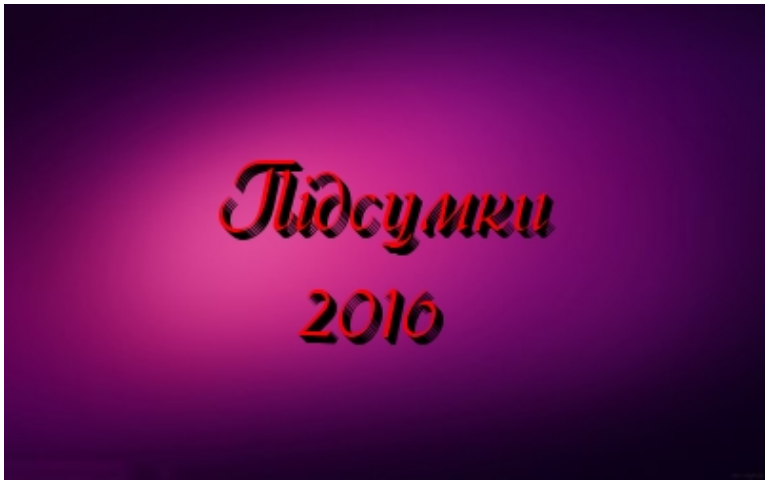

На початку нового року Профспілка працівників освіти і науки України традиційно підбиває підсумки та аналізує здобутки року, що минув. 2016 рік був багатим на різні події та заходи, новації у законодавстві, реформи, децентралізаційні процеси, соціальні зміни тощо. І, підсумовуючи рік роботи, варто відзначити, що Профспілка працівників освіти і науки України була і залишається активним, дієвим представником освітян у відстоюванні трудових та соціально-економічних прав та інтересів спілчан.

Профспілка працівників освіти і науки України у 2016 році підтвердила свою репрезентативність та отримала відповідне Свідоцтво . За словами Голови Профспілки Георгія Труханова Свідоцтво про репрезентативність – це є визнання державою повноважень Профспілки і ще один важіль до вирішення проблем освітян шляхом ефективного соціального діалогу на найвищому рівні.

Маючи в своєму арсеналі певні здобутки, Профспілка й надалі вважає, що переговорний процес є найбільш перспективним і конструктивним видом соціального партнерства. **Зна ковою подією в цьому напрямі стало підписання у листопаді 2016 року разом з Міністерством освіти і науки України нової Галузевої угоди на 2016-2020 роки.** Свої підписи під документом поставили Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич і Голова Профспілки Георгій Труханов.

Увесь 2016 рік Профспілка брала активну участь у законотворчому процесі при розгляді та погодженні нормативно-правових актів, які зачіпають права та інтереси працівників

галузі. Значна частина наших пропозицій врахована під час їх схвалення та затвердження.

Заблоковано низку законопроектів, якими передбачалося звуження та погіршення трудових прав працівників освіти, а також діяльності профспілок.

Профспілкою зроблено акцент на збереженні робочих місць для педагогів при оптимізації мережі закладів освіти та створенні опорних шкіл.

Збільшено обсяги фінансування освіти. Місцевим бюджетам виділено додаткові кошти за рахунок резерву освітньої субвенції на обов'язкові виплати із заробітної плати, погашення її заборгованості, придбання шкільних автобусів, оснащення загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання, поповнення матеріально-технічної бази загальноосвітніх навчальних закладів.

Завдяки спільним діям збільшено обсяги освітньої субвенції з 44 844 696,5 тисяч гривень у 2016 році до 52 593 109,7 тисяч гривень у 2017 році , або на 7 748 413,2 тисяч гривень, які спрямовуватимуться виключно на виплату заробітної плати з нарахуваннями педагогічним працівникам загальноосвітніх навчальних закладів, до якої не включено видатки на їх утримання.

У Державному бюджеті на 2017 рік передбачено додаткову дотацію з державного бюджету обласним, районним бюджетам та бюджетам ОТГ на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я у обсязі 14,9 мільярда гривень, які мають спрямовуватися у першу чергу на оплату праці з нарахуваннями непедагогічних працівників, оплату комунальних послуг загальноосвітніх та інших навчальних закладів.

Обласним бюджетам передбачено 392,97 мільйона гривень на видання, придбання, зберігання, доставку підручників і посібників для учнів загальноосвітніх навчальних закладів, які в минулому році передбачалися лише для учнів із числа дітей-сиріт, дітей-інвалідів, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей із сімей, які отримують допомогу як малозабезпечені у сумі 38,3 мільйона гривень.

Передбачено 50 мільйонів гривень на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів .

Передбачено субвенцію на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у розмірі 209,5 мільйона гривень. Запроваджено нову бюджетну програму «Підготовка кадрів у професійно-технічних навчальних закладах за професіями загальнодержавного значення», за якою передбачено фінансування в обсязі 169,6 мільйона гривень.

Забезпечено дворазове зростання заробітної плати працівників з травня та грудня 2016 року. Середній розмір посадових окладів педагогічних працівників збільшився з 2193 до 2630 гривень, а науково-педагогічних працівників – з 3806 до 4566 гривень, або на 20 %.

У минулому році мінімальна заробітна плата збільшилася з 1113 до 1600 гривень, а розрив між мінімальною заробітною платою та базовим посадовим окладом ЄТС скоротився з 328 до 265 гривень.

Активна діяльність Профспілки спряла прийняттю Урядом рішення про підвищення з 1 січня 2017 року розмірів ставок заробітної плати та посадових окладів педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів, дитячих будинків, шкільних відділень навчально-виховних комплексів, професійно-технічних навчальних закладів, які забезпечують надання загальної середньої освіти, на 2 тарифні розряди.

Підвищення посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічним працівникам інших типів навчальних закладів та установ освіти передбачено з 1 вересня 2017 року. Надано право органам місцевого самоврядування приймати рішення про підвищення посадових окладів педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних, професійно-технічних, вищих навчальних закладів, методичних установ, що фінансуються за рахунок місцевих бюджетів, у більш ранні терміни.

З 1 січня 2017 року вдвічі збільшено розмір мінімальної заробітної плати, яку законом «Про державний бюджет України на 2017 рік» затверджено на рівні 3200 гривень.

Прийнято Урядову постанову, відповідно до якої розміри посадових окладів усіх працівників навчальних закладів та установ освіти визначаються виходячи з розміру посадового окладу працівника 1 тарифного розряду 1600 гривень, що забезпечить їх зростання на 20 %.

Середній розмір посадових окладів та ставок заробітної плати педагогічних, науково-педагогічних працівників, спеціалістів, робітників навчальних закладів та установ освіти з урахуванням доплати до розміру мінімальної заробітної плати збільшився з січня 2017 року порівняно з груднем 2016 року на 44 відсотки.

Зобов'язано керівників навчальних закладів, установ, які фінансуються за рахунок місцевих бюджетів, забезпечити диференціацію заробітної плати працівників, які отримують заробітну плату на рівні мінімальної оплати праці, шляхом встановлення доплат, надбавок, премій з урахуванням складності, відповідальності та умов виконуваної роботи, кваліфікації працівників, результатів їхньої роботи.

Для прикладу реалізація таких рішень забезпечить вчителю-філологу найвищої кваліфікаційної категорії, який має педагогічне звання «вчитель-методист», здійснює класне керівництво, проводить перевірку письмових робіт, завідує навчальним кабінетом і отримує надбавку за педстаж та престижність праці у повному обсязі, нарахування заробітної плати за тижневу норму годин на ставку у розмірі 9039 гривень.

Зросли обсяги видатків загального фонду Міністерству освіти і науки України. Їх збільшено у 2017 році на 5,4 мільярда гривень, тобто на 30,6 %. Видатки загального фонду на підготовку кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації, до яких не включено видатки стипендіального фонду, збільшено до 12, 044 мільярда гривень проти 11, 424 мільярда гривень у 2016 році, або на 620,8 мільйона гривень.

Враховуючи обсяги стипендіального фонду, видатки для вищих навчальних закладів III і IV рівнів акредитації збільшилися на 5,6 мільярда гривень.

Активною була участь Профспілки у законотворчому процесі й при розгляді та погодженні нормативно-правових актів, які зачіпають права та інтереси осіб, які навчаються – студентства України.

При намаганнях запровадження законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування вищої освіти (щодо економічних відносин у сфері вищої освіти)» вдалося відстояти позицію щодо неприйняття норми про виплату академічної стипендії за рахунок соціального фонду у розмірі не менше як п’ятнадцяти і не більше як двадцяти відсоткам студентів, а також позбавлення студентів першого семестру першого року навчання академічні стипендії.

Завдяки проведенню широкої кампанії проти скасування академічних стипендій вдалося відстояти позицію щодо збереження права студентів на її отримання.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення» цей показник встановлюється у відсотках у діапазоні від 40 до 45 % фактичної кількості студентів денної форми навчання. Право на отримання академічної стипендії забезпечено студентам І курсу першого року навчання до першого семестрового контролю на підставі конкурсного бала, отриманого ними під час вступу до навчального закладу.

У Державному бюджеті на 2017 рік передбачено 3,99 мільярда гривень на академічну проти передбачених у проекті ДБУ 2017 за бюджетною програмою «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів» 2 мільярдів гривень.

З 1 вересня 2017 року виплату соціальних стипендій студентам вищих навчальних закладів буде здійснювати через свої місцеві органи Міністерство соціальної політики України, видатки на виплату якої передбачено в обсязі 0,99 мільярда гривень.

Збільшилися й безпосередньо розміри стипендій.

Для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації її розмір складає – 1100 гривень, а підвищений за окремими спеціальностями – 1400 гривень; для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації відповідно – 830 та 1056 гривень на місяць. Учням професійно-технічних навчальних закладів вона виплачуватиметься у розмірі 415 гривень на місяць.

Підвищено й розміри соціальних стипендій. Для учнів професійно-технічних навчальних закладів – це 377 гривень, для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації – 750 гривень, для III-IV рівнів акредитації – 1000 гривень на місяць.

Соціальна стипендія для осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, виплачуватиметься учням професійно-технічних навчальних закладів у розмірі 1000 гривень, а студентам – 2000 гривень.

Проте не всі питання Профспілка вирішувала шляхом переговорів та соціального діалогу. **У 2016 році Профспілка очолювала протестні рухи спілчан та виходила на активні маніфестації** .

Так, у квітні відбулася попереджувальна студентська акція протесту, на якій студенти вищих навчальних закладів звернулися до влади із закликом припинити наступ на їхні соціально-економічні права, гарантовані законодавством. І протягом усього року студенти активно відстоювали свої права та стипендіальне забезпечення та якісну освіту, шляхом активних дій у столиці та багатьох інших містах України.

Підтримуючи солідарні дії Федерації профспілок України у липні 2016 року освітяни вийшли на Всеукраїнський марш протесту та мітинги біля Уряду і Верховної Ради України у зв’язку із шоковим підвищенням ціни на газ і комунальні тарифи.

У листопаді 2016 року майже 15 тисяч освітяни вийшли на пікет у Києві проти високих тарифів на житлово-комунальні послуги. Солідарну участь у пікетуванні взяли майже усі територіальні організації Профспілки, з різних куточків України.

Грудень 2016 року запам’ятався мітингом проти зростання цін і тарифів під Верховною Радою України, до активних дій ФПУ долучилися освітяни із багатьох областей країни.

І завдяки цим діям, спільним зусиллями, консолідованій позиції у переговорах та співпраці з соціальними партнерами Профспілці вдалося досягнули означених цілей та зрушень у освітянській галузі.

У 2017 році перед усіма нами стоїть велика робота і від нашої з вами єдності, активності й наполегливості залежить майбутнє освіти країни і кожного освітянина.

За матеріалами офіційного сайту

Профспілки працівників освіти і науки України.